

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.33. Capillis capitis sui. Hos Christus capillos suis prosternens pedibus triumphum de diabolo refert gloriosum, quem Daud dixit de verticibus. Verticem capidi &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

D. BERN. ait D. Bernard. verum iudico: *Tenet & tenetur.*
Ser. 79. in Sic ipsa diuina sponsa fatetur: etenim primo
Cant. se sentit illi alligatum, idcirco rogat eum: *Trahere me post te. Cirruimus in odorem unguentorum tuorum.* Sumpta est, vt diximus, metaphora ex scapha: nam ipsa regie alligatur tremei eamque ab ipsa trahita sequitur. Quid plura? illam audi Davidis sibi verba vsurpantem: *Tenuisti manum dexteram meam, & in voluntate tua deduxisti me.* Pariter illam audies asserentē quod & ipsum sibi habeat annexum: *Tenui eum nec dimittam.* Et verē sic se res habet: nam ex eo quod anima Deo vniatur, eiusque se pedibus subiiciat, vt illam quocumque voluerit ducat pro bona voluntate sua, sequitur & illi Deum alligatū adeoque strictē eius voluntati vnitum, vt illum ducat quocumque voluerit: ex eo quod se Moyse Deo in monte coniungat, & quasi colliget vt cum Deo qua ratione & quocumque ducat, ita Deum sibi reperit alligatum & ita laqueis constructum,

Exo. 32. 10 vt ab eo precaretur: *Dimitte me: vt trahatur furor meus.* His congruenter appendit D. Bernar. Historiam de Jacob: nam ille Deo seruens ita se riter illum apprehendit, vt instanter rogaret: **Gen. 32. 2.** *Dimitte me: Cum respondit: Non dimittam te nisi benedixeris mihi.* Optat Deus ex D. Bernadi iudicio à nobis ligari, illaqueari, vobisque vniiri stric-

D. BERN. tissime: *Teneri: ubi cum perhibeat dicens delicia mea esse, cum filijs hominum. Quodque pollicens ait: ecce ego vobiscum sum omnibus diebus vsque ad consummationem seculi.* Quomodo itetiam eum meoque vincium tenebo voluntati? tu teipsum illi alliga, totamque voluntatem, illius coniunge voluntatiam enim nosse quod diligentes se diligit, & voluntatem timentium se faciat: te ipsum capillis affectum tuorum, curarum, & desideriorum illius alliga pedibus: & videbis qua ratione tibi quoque deuinctus adhaerebit, perpetem tui gerens curam, tuamque se sinens duci voluntate: de quibus aliā dictum est.

§ 33. Capillis capitis sui. Hos Christum capillos suis prosternens pedibus triumphum de diabolo refert gloriosum, quem David dixit de verticibus. Verticem capilli &c.

D. Ius Petrus Chrysologus attentius eandem hanc perpendens, mulieris actionem, qua capillis capitis sui Christi pedes ab-

D. P. C. *ser. 93.* *tergebat, censet in his illud Davidis impleri vaticinium, verbaque mystica: Capillus capitis sui ter-*

gebat, vt iuxta psalmistam: verticem capilli, ex quo ambulauerat in delictis suis in sanctitatem cali: verteret seruissute. Nemo non inexplicabilia censet

I. hęc verba etiam in sensu superficiali Grammaticæ, quique suam apponit interpretationem: de capillo quid fiet ergo de sensu mystico & spirituali? his vaticiniis Hoc argumentum prosequendo, quod paulo ante corpimus quod Propheta Regius psalmo illo decantare voluerit triumphos & victorias Christi: cum illæ & numero & dignitate præminent: non poterat hic psalmus esse Laconicus sed fulsissimus. Notamus autem singulariter ab eo victorias celebrari, quas retulit de Satana gloriofas. Totum hic hominem occupauerat in anima & corpore: in anima per peccatum, ob quod illi subdita erat vt mancipium, & in corpore per mortem ex peccato consequentem. Intendit de illo Christus triumphum agere, liberans animas à peccato, & à morte corporali: unde describit Propheta Christum quasi in stadio ad tantum præcinctū opus: *Deus noster Deus saluos faciens & Dominus Domini exitus mortis.* Ecce hic Deus noster duo aggitur, animarum salutem, per liberationem à culpa, & eorum restiturationem, per ereptionem à mortis potestate. Pariter diximus, quod duarum harum dare voluerit principium & auspiciū in duobus his Germanis, Lazaro & Magdalena, Lazarum eduxit de matibus imo de ventre mortis, quando diuina voce sua eduxit illum de sepulchro ædificium, vbi eum mors deuorauerat: & Magdalenam educit reddiditque incolumem, animam illius eripiens de potestate Satana: à qua captiua detinebatur.

Quia verò tantū est hoc illo mirabilis, quanto præcellit anima corpore, vitæque corporis est vita animæ inferior. Hanc Propheta sequitur victionem: *Verum amen Deus confringet capilla inimicorum suorum, verticem capilli perambulatum in delictis suis, verticem, inquam, capillorum quibus longè latèque diuagantur suis vacando peruersitatibus. Impertinens videtur sed diuinam redolet sapientiam. Aduerbium illud, Verum amen signum est quod velit cum eo, quod sequitur confirmate, quod præpouit. Ita Christus Dominus noster quando nocte passionis suæ à summis sacerdotibus interrogabatur vt diceret, an ipse esset Christus, respondet illis: Ego sum: *Matt. 26. 64.* *verum, amen dico vobis, amodo videbitis filium hominis sedentem à dextera virtutis Dei & venientem in nubibus caeli.* q. d. quod vobis affirmo fiet manifestum ex eo quod breui vultu estis filium hominis sedentem à dextera Dei &c. iuxta*

I.

II.

Capillis Magdalene Christus de diabolo triumphat.

Matt. 26. 64.

ta illud David iudicat hoc: quod dixit, Christum nimirum de diabolo triumphum relatorum animas saluando; esse completum in eo quod capita inimicorum suorum & verticem capillorum sit constructurus in quibus ambulauit illi ut suis vacent iniquitatibus. Minus videtur hoc nunc intelligere: ergo in hoc opere illud considera, quod mihi persuaserim. David aperit oculis inspicere: primo: *Confringet capita inimicorum suorum.* Spectat victoriam qua Deus de Pharaone, ducibus & exercitibus eius triumphauit, quos maris fluctibus omnes absorbit nemine excepto: nam turbati & confusi ex aquarum conglomeratione, dum fugam meditantur, ibidem illos Deus maris inuoluit fluctibus demergendos. Hoc canit David *Contribulasti capita aëronum in aquis,* quod supra declarauimus. Quam consilij mentisque inops ingemuit Pharaon omnesque legionum duces, dum contra se fluctus vident viderique concurrentes atque in medio eo: concludentes? Quantum turbatur Lucifer & omnes inferni principes huius mulieris lacrymas intuentes ex ambobus confluentes oculis, quæ omnes eorum vires & scelerum robur videbantur in medio velle concludere? Quam omnis consilij & roboris expertes obstupuerunt? Talibus etenim lacrymis hæc potentissimus diabolus, tota ducum infernalium conspirante caterva quid opponat. O quanta hæc victoria: in muliere & te adeo tenera, quales sunt aquæ guttæ, omnes diaboli inferni que præfocare potentias!

91 Quia verò de his satis superque diximus, trāscamus ad secundum, quo dicit triumphum duxisse confringendo verticem capillorum, per quos inimici sui delictis suis vacantes ambulabant: *Verticem Capilli inimicorum perambulantiū in delictis suis.* Quid per hoc inuicis noueris esse vertices capillorum per quos inimici ambulant ad delicta sua perpetranda. Ne transeas verbum illud *Perambulant* quod proprie de Domino dicitur per cunitatem obambulante quasi propriam, vel de illo qui liberè per domum ut tuam ambulat. Hoc verbo diabolus vltus est, quo significaret quam liberè per mundum vagaretur, ut e-
Iob. 7. *ius Dominus absoluitis:* ait enim: *Circum terram & perambulauit enim:* David similiter ut exponeret quam offensè, per domum ut suam ambularet, sic cecinit: *Perambulabam in medio domus meæ:* Quid ergo David significat? quænam sunt ista capita: qui capilli: qui vertices? quænam inimici per eos velut per proprium palatium ambulantes? varia & ad stuporem excellentia hæc

SS: Partes congerunt, verum tamen nunc D. Hilarij dicitis ad hæreticos: victoriam exponit, quam Deus de suis duxit inimicis eorum confringens, in calcanseque superbiæ, verticem hanc designat capillorum, estque is velut arrogantiæ tuæ erectum vexillum; Inimici per ambulantes principes sunt & potestates anem, qui caput tuum occuparunt: etenim illi regunt, gubernant, ducunt, instigant, mouent, possident, & turrim ibi locum obtinent principalem in cuius dominij signum hæc erigunt vexilla, verticem scilicet capillorum per quos discurrunt, ad turpitudinem te prouocantes, luxuriam, inhonestam desideria, ambitionem contempunt, & super iam. Præstat audite ipsam D. Hilarij: *Demonum spirituales nequitiam atque naturam in eo quod capilli verticem perambulant, docet: dum & tanquam dominantes hominum capitis insistant: & tanquam nequitia spirituales sine sensu eorum quibus insistant, ipsum illum capilli verticem proculcunt, quia & ipsa scilicet corpora usque ad animam mentisque sedes sine sensu adambulanti intra laqueum, & penetrant: aeris enim huius sunt potestates, & ideo capilli verticem perambulant: vel insistanti leuitate vel potestate dominandi &c.*

Quantus se hic campus aperit arguendi viros adeo effeminatos, & abiectos ut iam in se transtulerint inter alia mulierum pigmenta, in quod darguit, ipsi magis est proprium, curam scilicet verticis effeminatissimumque capillorum. Apud omnes nationes & sæcula temporum manet hæc cura mulieres, in quibus capilli ad decorem conferuntur: etenim illis caput eorum cooperitur, ut ait Apostolus signum memoratiuum illis, se caput non esse, sed virum: ea namque de causa ipse caput gerit apertum. Vnde miseræ id quod symbolum est subiectionis, componere satagunt & instrumentum luxu facere pulchritudinis, atque proinde illa semper circa hoc fuerunt occupatæ. Quæ tua hæc confusio, ut effeminate, quod ita serio huic studeas ornatumque nutrias, tibi expediret hæc facienti discingere gladium, palliumque abijcere, induere tunicam, colum, fufumque arripere: væ tibi inquit Diuus Hilarius, per hanc etenim comam totus ambulat infernus te licet non sentiente Proprium est enim huius licet viuant, non tamen sentiant, & per illos immunda serpunt animalia nec tamen ea perferentis: ita per hanc tuam comam diaboli transeunt, qui te prouocant mouentque ad luxum, lasciuam carnis spurcitas, ambitionem, superbiæ & propitiam extinctionem.

Sæpe-

Flabertus in vita S. Sebastiani apud S. vnum To. 1. p. 10. Lanna. p. 167. V. Exem- plum.

Sæpenumero studiosè consideravi quod contigit Illustrissimo martyri Diu. Tiburtio insigni dilectulo Gloriosissimi Pontificis, Cay cuius celebrem agit memoriã Ecclesia vñdecima Augusti, Acerbam nimis patiebatur Christiani Romæ persecutionem: etenim ex mandato principum omnes occidi mandabantur. Conueniebant ad æces particulares duce summo Pontifice, qui verbis eos lenioribus solabatur atque ad martyrium excitabat. Superuenit quidam illis nomine Torquatus se Christianum velle fieri protestatus: porro vir erat qui nimia curiositate capillos contorquebat comamque nutiebat quasi velut Narcissus effectus feminas curiosius inspiciebat. Accersit ad illum Tiburtius & ait: amice, non mihi bene sapiunt curæ hæ tuæ, grauemque ingerunt suspicionem: tantæ de capillis tuis colendis sollicitudines: vereor ne ficta iua sit Christiana professio, demonemque caput tuum occupasse: *A beato Tiburtio Torquatus frequenter arguebatur, quod capillos super apicem frontis, foris arte componeret. Quid hocce Tiburtius, an hoc tantam tibi adfert molestiam? an tantum mali tibi prognosticon? ipse loquetur. Iustam hanc non ferens Torquatus D. Tiburtij reprehensionem proponit illi diem dicere, & re ipsa etiam præfecto Fabiano ipsum vt Christianum accusauit: porro nollem (inquit) vt intelligat quod ego illum aculauerim: quocirca nos ambos in vincula conijce. Egit hoc præfectus, & eorã se productis Torquatum interrogat: qua in præsumis audacia inter Christianos adforibis: numquid edicta principum ignoras: quod quicumque dicit sacrificare reuerti moriatur? ego Torquatus nihil dico: adstat hic Tiburtius mihi præceptor, & talis sum qualem me instruxit. Conuersus ad Tiburtium præfectus querit: Andin' loquentem Torquatum? audio, inquit, & à multis diebus noui Torquatum se dicere Christianum, sed mentitur: nec enim est: argumentum autem quo conuincor, hoc est, quod opera illius non sunt viri Christiani, imo potius hæc illi sunt molesta, ieiunia, vigiliæ psalmodia media nocte, carnisque mortificationes. Omne studium illius cum tonfore est verticem illi crinium pompaticus incedit, vanus mulierum inspector: qui hoc agit, an ego illum credidero Christianum? *Crediditne vir illustrissime, hunc esse Christianum, qui in suis lenocinio moliendo capitis, sembrina admittit, qui tonsorem diligit, qui fluxum gressum improbo visu distendit, qui feminas curiosius intuetur,**

Hoc tibi persuasum sit ò Præfecte, tales a Christo pestes longius amandari, *Numquid tales pestes Christus dignatus est habere seruos suos? Non illum arguit luxuriæ, aut concubinatus, non accusat vt adulterum, vt virginum supratorem, vt puellarum seductorem, vt vitijs conspicuum, vt prædonem, vt inultum, sed vt vanum & curiosum crinium suorum cultorem, vt pompaticum, & mulierum spectatorem. An ergo tantum hoc malum? pestes sunt & animarum ruina nec illos seruorum suorum Christus insensit Catalogo.*

Quænam mihi sunt hæc præfagia, vestri capilli in verticem erecti: nam per caput hoc illoque crines ambulat diabolus, videturque ex illis esse de quibus ait David à Domino hos esse confringendos vertices, hosti um antra infernaliū? *Confringer verticem capilli perambulantiū in delictis suis.* An ergo nobis obijcis non esse nos veros Christianos, qui capillos in summum erigimus? numquid in statu vitium peccati mortalis, vel cura hæc talis est: tale quid non dico nec dici potest: etenim euidentis est curam crinium ex se non esse peccatum mortale, potro iudicio sanctorum magna indicium est vanitatis, & quæ diabolo portam aperiat, quia te ad mille peruerla pelliciat desideria, peccata, luxurias. Tandem quod dixi, non de meo dixi: sanctorum enim est illa sententia. Quod si hoc ita sit, quid de lenioribus dicemus, qui tanta molesta venerandos iungunt canos, quos talibus natura concessit, maturitatis indices & grauitatis, vt ab omnibus honorentur: & de illis qui sibi capillarum affigunt fallacem, qui tot singularibus student inuentionibus, quæ omnes eo diriguntur, vt fiat locus diaboli ambulandi in quo conceptas suas exequantur nequitas. Ceterum cum Psalmista agat de triumpho quem Christus in hac peccatrice de demonio retulit, oportet vt de eius capillis loquatur.

Hoc scitote mulieres, plura vobis dici non posse, nec maiori eloquentia vestram in cultu crinium reprobare posse curam ipsum Demosthenem, Homerum & Ciceronem, formosissimis licet vtantur rethorum stoculis, quam his quæ ex Regio Propheta intellexistis: plura referunt S. Pates de crinibus vestris & stulta sollicitudine illos comandi, ferto cadenti crispandi ad solem exponendi vt rubedinem contrahant, quos sensus vestri veluti consumuntur, caput aduritur, & in gehenna torquetur, vt elegantius crispentur: quid referam lauatoria, balnea, lixiua multo plura quam si linum esset aut crabalis, vnde vestre

VI.
Culus
capillorū
ianuam
aperit
peccatis.

vestra oriuntur cephalæ, distillationes, humorum fluxus qui vobis dentes eiciunt redduntque carbunculos.

TERTVL. Accuratè scripsit Tertullianus de seminarum ornamentis librum cui titulus: *De cultu feminarum*, & singulari capitulo tractat de capillis ait-

VII. Crinum quicquid nostræ Regionis mulieres tanto studio intinctio & crispatio agnoscent sibi à Deo præstitum cum illas in hac regione creauerit, sed ostendunt quòd ipsas peniteat, à Deo creatas non fuisse Flan-

dras siue Germanas: *Vide quasdam & capillum croco vertere videt eas etiam nationis sua, quod non Germanæ aut Gallæ sint procreata: ita Patriam capillo transferunt.* Quid tibi persuades (interrogat) dum croco capillum vertis & instar ignis flammescere desideras? ut verum dicam ipsa in te fersententiam, & flammam inferni tibi prælagis fore supplicium. *Male ac pessimè sibi auspicantur flammæ capite.* Hoc Tertulliani dictum assumpserunt **D. Cyprianus** & **D. Hieronymus**. **D. Cyprianus** libro de disciplina & habitu virginum, quas honestu docet ornatum, inter alia hæc illis suadet, ut ab omni cura inficiendi capillos abstineant qui namque hoc rubro coeino illos intingunt inferni sibi auspicantur flammam inextinguibiles:

D. CYPR. *Audaci conatu, & sacrilego contemptu crines tuos inficis malo præfago futurorum, capillos iam tibi flammæ auspicantur & peccata, probè nefas, capite id est*

D. HIER. *corpore parte meliore.* **D. Hieronym.** nobilem docens matronam Lætiam modum filiam educantem de di sic ait: *Ne capillum irrueris, & ei aliquid de gestis, filie hema ignibus aspiceris.* Hoc alij vobis **SS. PP.** inculcant.

ante med. Alij dicunt capillos vestros similes esse **Ab-**

VIII. **Crines** Abalonis protumperet querimonias; ex quibus etiam tam graues ei infausta morte parriocida in quercu suspensus, occubuit illi namque crinibus innexus triplici lancea transfossus interiit. Vestros intuemini capillos, concedo; sed quos capitis dolores dum viuatis vobis adferunt, quas sollicitudines, quas curas, quas distillationes, quas cephalias, quas vertigines? ut ante diximus, & quod pessimum est, quanto vos extremam mortis hora cruciatu transcinant: etenim propter illos cor vestrum timor transfodit reddendæ Deo rationis de tempore in illis insumpto inutiliter, de laqueis contextis ad aues capiendas insipientes. Hinc colligit **Di.** Hieronymus rationem

Ep. 48. ad Sabina.
mm.

ceremoniæ, qua **S.** vitur Ecclesia, quæ virginibus & viduis Deo se consecrantibus primo Cur Sa-
omnium crines detondet. An ergo non dixit crax virgines ton-
Apostolus mulieris esse comam alere? dixit vi-
sed ut illa caput contegat: quia ob præ-
alligata, caput suum debet cooperire: porro quia
constat capillorum cultu, multam illis inge-
ri sollicitudinem qua distraherentur, tempusque
perdunt, consilium est, ut ab his liberentur, ca-
pillis illis deradere. & ut eorum loco velo ca-
put contegatur: celebris est hæc Ecclesiæ cere-
monia.

Hæc & alia **SS. PP.** dicunt, verumtamen quæ-
cumque dicant, nullus eorum, nec omnes simul,
tantum dicunt suis omnibus rationibus; quan-
tum Propheta Regius quatuor his verbis: *Verti-*
cem capilli inimicorum perambulatum in delictis
suis. Comam alite, crines intingite, in fasciculos
componite, huc & illuc dispergite, vertices eri-
gite, maioribus machinis quam inuenit Iulius
Cæsar & scripsit Vitruuius, ut bellicæ erigantur
machinæ: hoc illis agitis, porticus extruitis,
quas diaboli perambulant: cum enim caput ves-
trum possideant sicutque illius Domini, per illud
velut per propriam domum liberè dinagantur:
Perambulatum ut hinc moueant vos & intiget
ad delicta, peccata, & flagitia: ex vestris vertici-
bus ramos conflant venatorios, quibus infiden-
tes echo formant, qua stultos capiant passer-
culos: quia in vobis præ cæteris eminent illi cri-
nium vertices, quos diabolus ut nequitia suæ
vexilla in altum erigit. Obijcies non hoc sentio,
non aduerto, an non ergo vides inquit **Diuis**
Hilarius capillos sensu non polleat? *Nequitia*
spirituali sine sensu eorum quibus insistent, ipsum
illum capilli verticem proculcant. Nota est (ua
Diuis **Gregorius** **Nysenus**) natura capillorum,
quod viuant, sed non sentiant: *Capilli capitis*
peculiarem quandam & diuersam à toto corpore
naturam habent, nam cum corpus vniuersum, vni-
sensibilis gubernet, solos capillos videmus & partem
corporis esse, & sensu carere: unde nec visione, nec
fectione dolorem percipiunt. **Femina** illam confi-
deras incompositam cuius capillos immunda
percutiunt animalia, ribique horreda & ais, quo
modo suffert illa per caput suum talia reperere
animalcula? ne miteris; cum enim crines sensu
careant, quantumuis multa capillos percurrant,
illisque se profundius ingerant, nihilominus il-
la non sentit. Ita tibi contingit ex mente **Diui**
Hilarij: bone Deus? veinam ille nobis aper-
raret oculos, quantos tales videremus inimi-
cos infernales, verticibus vestris crispique infi-
dentes,

93

D. GREG.
NYS.
Ho. 16. in
illud Cant.
Corna tue
velut gre-
ges.
X.
Capilla
viuunt
sed non
sentiant.

dentis, capillis caput tum possident, varam te reddunt, stultam, audacem, tot desiderijs flagrantem, vt quis te videat, omnibusque placeas quos vides, teque qui spectant! quam liberè pateris illos per hoc caput diuagari in quo singuli tales quales desiderant excitant tibi cogitationes.

XI. Victoria Christi de capillis Magdalene.

Hæc igitur (Psallente David) insignis erit victoria & ingens Christi triumphus dignus cantari celebrius, quò capita inimicorum suorum confringeret in aquis, subique victa subijceret, nec non pedibus suis prostermet verticem capilli flammæ & crispati, in quo delectabantur inimici. *In delictis suis*: Coram te veritatem illos erectos deijceret, de quibus propugnacula construebant, vt sagittas còtra animas emibrarent ardentissimas. Non capio mysterium, ecce tibi mulier in ciuitate peccatrix. O quam clarè & distinctè cognouit quibus hi sibi veritatem capilli feruerant, cognouit quod erectos illos cocoque tinctos in propugnacula extulerat inimici, ex quibus bellum indixerant, ad infinita carnis peccata, & impudica eam allicientes desideria considerabat, quòd quantos veritatem construxerat, tot diaboli antea præparauerat; illos igitur pedibus prostermet Saluatoris vt de omnibus his triumphet inimici, calcibusque eos conculet: nouerat etenim hoc esse principale, magisque visibile vexillum quod Pharaon tartareis eiusque duces extulerant & prælijs suis atque incurribus contra animas exreterant aptissimum. Omnibus hæc clarè pateat ducis huius victoria celestis, qui pedibus suis hæc inimicorum suorum vexilla prostermet. Triumphus hic quo nullus insignior.

XII. Allegoria de victoria Iosue.

Voluit Spiritus S. vt omnes intelligerent quam insignem Iosue reuoluit victoriam de barbaris illis ferisque gètibus Chanaanis & Amorheis &c. tanta talisque fuit hæc, vt eam Deus reddiderit celebriorem, cum ad Iosue vocis imperium procurrentes solis currus detruerit donec illos integra clade deleuisset. Prostratis iam aduersarijs ait Iosue: vnum uobis ad victoriae plenitudinem deficit. Quinque Reges manus nostras effugerunt, & absconditi in spelunca latent: vos ne, eosque foras producite: tendunt eò foras producant, illos Iosue comprehendit, & principes populi Dei conuocat, aitque illis: cia agite: *Ponite pedes super colla regum istorum.* Ita nunc præcipi horum inimicorum sunt hi Reges, & quod in illis ceteris eminet, sunt eorum capita, illa pedibus vestris prostermet, qui sunt pars infima corporis & minoris in vobis æstimationis: ita vt pateat, ei subiectum, quod in vobis est minimum,

Iosue 10. 24.

Hieron. Bapt. de Lanuzza Tom. III.

totum illud quod in illis est maximum. Hæc est, ita hæc est victoria celeberrima & quam modo Christus refert de diabolo. Eius arma præcipua erant hæc mulier: excelsus in illa ceteris erat caput, & capitis altiora capilli: pedibus illi prosterantur, & sic confringantur. *Vertices capilli*, viresque præcipue diaboli subijciantur illi, quod in Christo est minimum, eius nimium pedibus: *Cum capillis abstergeres pedes eius* (sic audio D. Chrylost.) *honorabilis in toto corpore membrum, caput dico suum, pedibus Christi subijciobat.*

D. CHR. Ho. 81. in Matt. circa prin. Tom. 2.

§. 134. Osculabatur pedes eius. Per oscula se pacem velle protestatur, & anima sua sitim exposuit, os suum applicans fontibus pedum Christi celestibus.

Osculabatur pedes eius. Plurima continet hæc actio Sacramenta, & si ea considerare velimus quæ Spiritus S. indicat per tria genera osculorum pedum, manuum & oris, nos ipsos illos mergemus. Illa pluribus locis prosequitur D. Bernard. præsertim explicans illa verba quibus sponsa celestis sua cum sponso suo orditur colloquia amantissima: *Osculetur me osculo oris sui.* Porro Lacota è q. adam attingemus. Primum sit hoc actus peccatorum pollutat indulgentiam, suam agnoscendo culpam: hoc enim interest (inquit D. Bernard.) int. i. seruum, qui Dominum suum offendit, & patrem qui ab illo beneficium accepit: quod hic benefactoris manus exosculetur, ille verò ad pedes contruat eos osculaturus: *In omnibus quidem. ita esse videmus, seruis videlicet offensorem Dominorum osculari solere pedes, cum ab ipsis veniam petunt & pauperes dimittunt manus, cum ab eis munus accipiunt.* Secundum sit: protestatur se cum illis pedibus pacem velle: etenim manifestè, teste eodem D. Bernard. *Osculum pacis indicium est:* & per hoc protellantur homines se pacem præferre: quoniam perfidus ille discipulus Iudas vt ostendetet quod pacificus adellet petijt osculo Saluatorem.

94. D. BERN. Ser. 3. & 4. in Cont. Cant. 1. 1. I. Vana exo. plicatio osculatiu.

Inferunt Christo bellum peccatores, illum offendunt, atque tot in illum vibrant lanceas acutissimas, quot peccata committunt mortalia. Cognouit nostra peccatrix quo bello Christum offenderat: iam patefacere conatur, se nihil aliud optare quam pacem, idcirco: *Osculabatur pedes eius.* *Osculum pacis indicium est,* omnes nouimus. Porro autè si vt Scriptura loquitur, peccata nostra separant inter nos & Deum, tollatur de medio, B b b b b quod